

Şəmimiyyatdan yoğulan şeirlər

Yaqub Salmanın (Yaqub Süleyman oğlu Salmanov) adını eşitmişdim, şeirlərini dövri mətbuatdan oxumuşdum, ancaq, özü ilə şəxsi tanışlığım yox idi. "Kaspi" qəzetiinin əməkdaşı olan oğlu Hüquq və nəvəsi ingilis dili müəlliməsi olan Fidan xanımla tanışlığımızdan sonra Yaqub Salmanın müxtəlif illərdə çap olunan kitablarını oxudum, onun rəngarəng və çox sahəli yaradıcılığının şahidi oldum.

Yaqub Salman 1941-ci ildə Şəmkir şəhərində anadan olmuş, ömrünün 50 ildən çoxunu müxtəlif vəzifələrdə işləmiş, eyni zamanda, daxili ilham mənbəyində qaynaqlanan yaradıcılıqla da məşğul olmuşdur. İlk şeirləri Şirvan şəhərinin "İşiq" qəzetiində nəşr olunsa da, sonralar, şairin yüzlərle şeiri Respublikada fəaliyyət göstərən nəşriyyat evlərində kitab şəklində çap olunmuş, oxucuların ixtiyarına verilmişdir.

Y. Salmanın şeirlərinin əsas mövzusunu Vətən sevgisi, ana məhəbbəti, təbiətə vurğunluq, məhəbbət duyguları, insanın mənəvi dünyası təşkil edir.

Onun şeir kitablarının ön söz müəllifləri xalq şairi, əməkdar incesenət xadimi Nəriman Həsənzadə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, "525"-ci qəzetiñ təsisçisi Rəşad Məcid, şair və publisist, əməkdar jurnalist Tofiq Hüseyn və digər tanınmış ədəbiyyat nümayəndələridir. "Gözəllərin izi ilə" şeirlər kitabının ön sözündə N. Həsənzadə yazır:

- "Yaqub Salman əsl şairdir. Həyata, insana, onu əhatə edən mühitə şair gözü ilə baxır, şair kimi də təsirlənir.

... Kaloritli, milli olduğu qədər də təzə nəfəsdir, mehr-ülfətə çağırışdır. Lakin, bu çəgiriş qışqırıq deyil.

Millətə müraciət edəndə də şair qışqırmamalı, ata-bala kimi danışmalıdır. Poeziyanın dili budur!

... Yaqubun qələmə aldığı saysız-hesabsız yazılar bir daha göstərir ki, şeirimiz tek cə paytaxt Bakıda deyil, bütün Azərbaycanda yaranır, yayılır və gənc nəsillər ötürülür. Onun yazdıqları doğma Azərbaycan şeirləridir".

Ömrünün 78-ci ilini başa vuran, oxucularına on adda kitab bəxş edən yazar hazırda Şirvan şəhərində yaşayıb, fəaliyyət göstərir.

Qəlbi hələ də yeni fikirlərlə aşib-dəşir. İnanırıq ki, o, yeni şeirləri ilə oxucularını daim sevindirəcəkdir.

Biz də şairin yaradıcılığından seçdiyimiz şeir nümunələrini "Ödalət" qəzetiñ geniş oxucu kütłəsinə təqdim edirik.

İbrahim Yusifoğlu
Azərbaycan yazıçıları
birliyinin üzvü

Yaqub Salman

Payız

**Qızıl payız qonaq gələr arana,
Sovqatında alma, heyva, nar verər.
Bağ-bağatın yır-yığışı başlayar,
Süfrələrə bəhər verər, bar verər.**

**Halay qurar yurdun qızı, oğulu,
Şirinləşər nənələrin nağılı.
El gözeli başdan alar ağılı,
Neçə başa bu dünyani dar verər.**

**Barlı budaq təbiətdən nur alar,
Sağollaşar, köçüb gedən durnalar.
İşə düşər nağaralar, zurnalar,
Ərənlərə gözəl-göyçək yar verər.**

**Boya çəkib gözəl edər yarpağı,
Döyəcləyib xəzəl edər yarpağı.**

Yorğanıyla örtmək üçün torpağı,
Hey ələyib narın-narın qar verər.

Yoxsa

**Boyanıb dan yeri qızılı rəngə,
Üfüqün əlləri xınadır, yoxsa?
Kəpəzin əynində duman tüldümü,
Üstünə sərilən cunadır, yoxsa?**

**Bülbül xal artırıb xalın üstünə,
Hey qonur tikanın, kolun üstüne.
Bu il erkən çıxıb yolun üstünə,
Bənövşə bəxtini sınadı, yoxsa?**

**Anası gəlmədi, əlik üzüyür,
Qaçır təhlükədən yüyürhayyür.
Qəfil bulaq üstə diksinən cüyür
Ovçunun iyini unadı, yoxsa?**

**Yurduma baharın nəfəsi gəlir,
Baxdıqca adamın həvəsi gəlir.
Dərədən zirvəyə qıy səsi gəlir,
Sınıbdı qartalın qanadı, yoxsa?**

**Gördü ilahəni karıxdı Yaqub,
Dedi, gəlmə yaxın, qoruqdu, Yaqub.
Canan nə düşündü, duruxdu, Yaqub,
Saçımın ağını qınadı, yoxsa?**

Ömrümün payızı

**Qüssəli payızda tənhalıq çətin,
Adamın gözləri alacalanır.
Bu dağlar baharda cüssəli, mətin,
Payızda bir ölçü balacalanır.**

**Əlli il aradım, anladım indi
Payızı gəncliyin düşməni kimi.
Payızı payız tək tərk etmək üçün
Payızın oduna düş mənim kimi.**

Bu payız duymuşam, oba köçəndə
Dağda yalquzağın ulamasını.
Sıxıb gözlərini o tənha bulud
Obanın yolunu sulamasını.

Hər yanı zəbt edir, anlamır payız
Ana təbiətin zərifliyini.
Duymazdım, bu qədər duymazdım, Allah,
Oturaq quşların qəribliyini.

Tərsliyi, pisliyi əldən qoymayırlar,
Payızın son ayı tacı başında.
Gənclikdə payızı görmək olmayırlar,
Payiza baxasan payız yaşında.

Qonşu kənd

Yolları yoluma uzaq olsa da,
Yaxındı qəlbimə, əzəldi mənə.
Memar səliqəsi görməyən o kənd
Bizim kəndimizdən gözəldi mənə.

Elə bil yazı da düşüb qabağa,
Gölü aynalanıb, genişləndir.
Yolçunu mənzilə tez çatdırmağa
Donqar yoxuşları enişləndir.

Mənə elə gəlir, köçüb bu kəndə
Dünyanın ən gözəl adamları da.
Necə qəmzələnir mən büküləndə,
Nərgizi, çiçəyi, badamları da.

Kəndi şirinlədir bir zərif bədən,
Sanki, dağ da odur, düzən də odur.
Niyə gündən-güne əriyirəm mən,
Yoxsa, ürəyimi üzən də odur.

Yaş həddi atıbdır kənara məni,
Kənardan oduna qalanım bari.
Özünün başına dolanammıram,
Kəndinin başına dolanım bari.